

REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU

SEDIUL BUIUCANI

adresa: Republica Moldova, mun. Chișinău
bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 200 MD-2004
telefon: (022) 295096, (022) 294755
e-mail: jbu@justice.md

OFFICE BUIUCANI

address: Republic of Moldova, mun. Chișinău
bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 200 MD-2004
phone: (022) 295096, (022) 294755
e-mail: jbu@justice.md

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII	
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU	
SEDIUL BUIUCANI	
leșire Nr.	5888
"22"	04 2019

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușeanu 28

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) Vă expediază sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, prezentată în conformitate cu prevederile art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, ridicată din oficiu de către instanța de judecată la examinarea cauzei penale de acuzare a cet. Telpiz Alexandr de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. b) și f); art. 217¹ alin. (3) lit. b) și f) Cod penal.

Anexă:

- Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 15 aprilie 2019
- Copia rechizitoriului.
- Copia procesului-verbal al ședinței de judecată.

Cu respect,
judecător

Natalia Clevadi

ex. grefier – Ernest Gavzer
ernest.gavzer@justice.md
telefon mobil – 067770443

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA	
Intrare Nr.	829
"22"	04 2019

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str.A.Lăpușneanu nr.28
Chișinău, MD-2004
Republica Moldova

SESIZARE
privind excepția de neconstituționalitate

/prezentată în conformitate cu art.135 alin.(1) lit.a), g) din Constituție/

I. AUTORUL SESIZĂRII

Numele Natalia Clevadi
Funcția judecător, Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Adresa mun.Chișinău, b-dul Ștefan cel Mare, 200, bir.507
Telefon 060229955 (asistent judiciar)

II. OBIECTUL SESIZĂRII

Realizarea contorului constituționalității sintagmei “pot fi” din art.90 alin.(5) și sintagmei “îl poate” din art.90 alin.(6) ale Codului penal, sub aspectul corespunderii cu prevederile art.8,16,18,54 ale Constituției.

Excepția de neconstituționalitate este ridicată din oficiu de către instanța de judecată în cadrul examinării cauzei penale de învinuire cet.Telpiz Alexandr de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.217/1 alin.(3) lit.b),f); art. 217/1 alin.(3) lit.b),f) Cod Penal.

Conținutul prevederilor contestate este următorul:

Art.90 alin.(5) Cod penal, *În caz de condamnare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, pot fi stabilite pedepse complementare.*

Art.90 alin.(6) Cod penal, *Aplicînd condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, instanța de judecată îl poate obliga pe condamnat:*

- a) să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțămîntul organului competent;
- b) să nu frecventeze anumite locuri;
- c) să urmeze un tratament în caz de alcoolism, narcomanie, toxicomanie sau de boală venerică;
- c¹) să participe la un program special de tratament sau de consiliere în vederea reducerii comportamentului violent;
- d) să acorde o susținere materială familiei victimei;
- e) repare daunele cauzate în termenul stabilit de instanță;
- f) să participe la programe probaționale;
- g) să presteze muncă neremunerată în folosul comunității;
- h) să fie supus monitorizării electronice, dar nu mai mult de 12 luni.

Consider că sintagmele ”pot fi” din art.90 alin.(5) și “îl poate” din art.90 alin.(6) ale Codului penal, care lasă la discreția instanței de judecată posibilitatea aplicării sau neaplicării inculpatului a vreunei obligații din cele enumerate la art.90 alin.(6) CP - contravin următoarelor prevederi ale Constituției Republicii Moldova:

- Art.8 alin.(1) din Constituție, *Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.*
- Art.16 din Constituție, (1) *Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului. (2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în*

fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

- Art.18 alin.(1) din Constituție, *Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de protecția statului atât în țară, cât și în străinătate.*
- Art.54 din Constituție, *Restricționează (exercițiului unor drepturi sau libertăți) trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.*

III. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE INSTANȚA DE JUDECATĂ

În Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) se află în examinare cauza penală nr.1-804/18 privind învinuirea cet.Telpiz Alexandr de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.217/1 alin.(3) lit.b),f); art. 217/1 alin.(3) lit.b),f) Cod Penal.

Potrivit rechizitoriului, inculpatul se acuză de faptul că, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu alte persoane, pe parcursul anului 2018, a intrat în posesia ilegală a drogurilor sub formă de praf și bulgări ce conțin MDMA, după ce, urmărind scopul înstrăinării ilegale a drogurilor, din interes material, în luna august 2018, aflându-se în mun. Chișinău i-a înstrăinat ilegal cet-lui Stribițchi Ion Dionis, contra sumei de 1 000 lei, droguri sub formă de substanță ce conține MDMA, droguri pe care Stribițchi Ion le-a înstrăinat ilegal cet. Țibina Valentina, și anume un pachetel din polietilenă, în care, potrivit raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-3604 din 13.08.2018 se afla substanță cu aspect de cristale și granule de culoarea albă-suriu, cu cantitatea de 0.420 grame, care reprezintă substanța psihotropă MDMA, adică droguri în proporții mari.

Astfel, Telpiz Alexandr se învinuiește că a comis infracțiunea prevăzută de art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, după indicii calificativi: ”Păstrarea ilegală de droguri în proporții mari, săvârșită în scop de înstrăinare, precum și înstrăinarea ilegală a drogurilor în proporții mari, săvârșită de către mai multe persoane.”

Tot el, se acuză că, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu alte persoane, urmărind scopul înstrăinării ilegale a drogurilor, din interes material, pe parcursul anului 2018, a intrat în posesia ilegală a drogurilor sub formă de praf și bulgări ce conțin MDMA, pe care le păstra la domiciliul său temporar din ap. 125 de pe str. Studenților 12-/1 din mun. Chișinău, drogurile fiind înstrăinate terțelor persoane din rîndul persoanelor de încredere, iar la 22.08.2018, aproximativ la orele 20³⁰, aflînduse la intersecția bd. Moscova cu str. Studenților din mun. Chișinău, i-a înstrăinat ilegal contra sumei de 2 000 lei investigatorului sub acoperire cu date cifrate, un pachetel din polietilenă, în care, potrivit raportului de expertiză nr.34/12/1-R-4072 din 05.10.2018 se afla substanță cu aspect de praf și bulgări cu cantitatea de 0.724 gr., ce reprezintă MDMA, care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope, adică droguri în proporții mari, în cadrul percheziției domiciliului său indicat mai sus, realizată la 22.08.2018, orele 21⁰⁵ a fost depistat și ridicat un recipient din plastic, în care, potrivit raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-4274 din 27.09.2018 se afla substanță solidă cu cantitatea de 1.4 gr., ce reprezintă MDMA, care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope, adică droguri în proporții mari.

Astfel, Telpiz Alexandr se învinuiește că a comis infracțiunea prevăzută de art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, după indicii calificativi: ”Păstrarea ilegală de droguri în

proporții mari, săvârșită în scop de înstrăinare, precum și înstrăinarea ilegală a drogurilor în proporții mari, săvârșită de către mai multe persoane.”

În ședința de judecată inculpatul a înaintat cerere privind examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art.364/1 CPP, cererea fiind admisă de instanță și cauza fiind examinată în această procedură.

În dezbaterile judiciare, acuzatorul de stat a solicitat recunoașterea vinovăției inculpatului pe ambele capete de acuzare, cu stabilirea pedepsei principale - închisoare a câte 3 ani 6 luni pentru fiecare infracțiune, prin cumul parțial definitiv - 4 ani închisoare, cu suspendarea executării pedepsei conform art.90 Cod penal pe un termen de probă de 4 ani, cu stabilirea interdicției de a nu schimba domiciliul fără consimțământul organului care exercită controlul asupra comportamentului condamnatului și să nu frecventeze locurile de agrement pe timp de noapte.

Inculpatul și apărătorul său au solicitat stabilirea pedepsei închisorii cu suspendare conform art.90 Cod penal.

Inculpatul nu are antecedente penale, circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

Infracțiunea prevăzută de art.217/1 alin.(3) Cod penal se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 7000 la 9000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Cu referire la respectarea cerințelor Hotărârii Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 privind faptul că autorul sesizării trebuie să facă o descriere succintă a circumstanțelor litigiului examinat de către instanța de judecată și să demonstreze că norma contestată are relevanță în litigiul principal aflat pe rolul instanței, deoarece urmează a fi aplicată conform opiniei instanței în pricina concretă pe care o examinează, corespunzător cerințelor articolului 7 alin. (3) din Codul de Procedură Penală; sub rezerva unei eventuale abțineri de la examinarea cauzei în temeiul art.33 alin.(2) pct.5),6) CPP, menționez următoarele.

Potrivit principiilor specifice funcției consfințite în mai multe acte naționale și internaționale, nimeni nu poate îngădi dreptul judecătorului de a gândi liber.

Judecătorul este în drept să pronunțe sentințe contrare practicii judiciare, însă, dacă vede că sentințele și argumentele expuse nu sunt susținute de instanțele ierarhic-superioare, judecătorul este obligat să respecte și să se conformeze practicii judiciare constante.

Practica judiciară stabilită în cauzele similare celei aflate în examinare denotă aplicarea prevederilor art.90 Cod penal și suspendarea pedepsei închisorii, pentru inculpații care nu au antecedente penale.

IV. EXPUNEREA ȘI ARGUMENTAREA PRETINSEI ÎNCĂLCĂRI A CONSTITUȚIEI

Art.90 Cod penal prevede:

(1) Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în hotărîre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvîrși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii sau, după caz, a termenului de probă, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. Controlul asupra comportării celor condamnați cu suspendarea condiționată a executării pedepsei îl exercită organele competente, iar asupra comportării militarilor – comandamentul militar respectiv.

(2) Perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă se stabilește de instanța de judecată în limitele de la 1 an la 5 ani.

(4) Persoanelor care au săvîrșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei periculoase sau deosebit de periculoase, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică.

(5) În caz de condamnare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, pot fi stabilite pedepse complementare.

(6) Aplicînd condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, instanța de judecată îl poate obliga pe condamnat:

- a) să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțămîntul organului competent;
- b) să nu frecventeze anumite locuri;
- c) să urmeze un tratament în caz de alcoolism, narcomanie, toxicomanie sau de boală venerică;
- c¹) să participe la un program special de tratament sau de consiliere în vederea reducerii comportamentului violent;
- d) să acorde o susținere materială familiei victimei;
- e) repare daunele cauzate în termenul stabilit de instanță;
- f) să participe la programe probaționale;
- g) să presteze muncă neremunerată în folosul comunității;
- h) să fie supus monitorizării electronice, dar nu mai mult de 12 luni.

Consider că sintagmele "pot fi" din art.90 alin.(5) și "îl poate" din art.90 alin.(6) ale Codului penal, care lasă la discreția instanței de judecată posibilitatea aplicării sau neaplicării inculpatului a vreunei obligații din cele enumerate la art.90 alin.(6) CP contravin prevederilor art.8,16,18,54 ale Constituției, din următoarele motive.

Potrivit art.1 din Codul de procedură penală, coroborat cu art.6 CEDO și art.1, 8,16,18,54 ale Constituției, scopul procesului penal este ca nicio persoană nevinovată să nu fie condamnată, iar persoanei recunoscute vinovată să-i fie stabilită o pedeapsă **echitabilă**.

Redacția actuală a art.90 Cod penal lasă la discreția instanței de judecată să aplice sau nu inculpatului, odată cu suspendarea pedepsei închisorii, careva obligații din cele prevăzute la alin.(6) din articol, din care doar una (munca neremunerată) întrunește condițiile unei pedepse complementare.

Astfel, în practică se atestă următoarea situație:

- cu toate că persoana este învinuită de comiterea unei infracțiuni **grave** de vânzare de droguri prevăzută la art.217/1 alin.(3) Cod penal,
- necățînd la faptul că la nivel mondial după profiturile obținute traficul de droguri se află pe locul II după traficul de armament;
- iar potrivit constatărilor experților expuse în Strategia națională antidrog - beneficiarii traficantilor de droguri sunt copiii în vîrstă de pînă la 18 ani și tinerii de pînă la 24 ani;
- cu toate acestea legiuitorul nu a prevăzut la art.217/1 CP pedeapsa amenzii în calitate de **pedeapsă complementară**, deși scopul infracțiunii de vânzare de droguri este doar interesul material și obținerea de profituri;
- ca consecință, nu poate fi aplicată pentru infracțiunea de înstrăinare de droguri, odată cu suspendarea pedepsei închisorii conform art.90 CP, și pedeapsa complementară – amenda judiciară (în proporții cel puțin similare cu cele pentru infracțiunile de corupție, reieșind din pericolul social), ținînd cont de restricțiile stipulate la art.64 alin.(6) CP - *Amenda în calitate de pedeapsă complementară poate fi aplicată numai în cazurile în care ea este prevăzută ca atare pentru infracțiunea corespunzătoare;*
- și nici munca neremunerată în folosul comunității în practică este rar aplicabilă, deoarece poate fi stabilită ca obligație complementară la art.90 alin.(6) CP doar dacă inculpatul își dă acordul să o execute. iar inculpatul nu are niciun motiv de a-și da acordul, odată ce are alternativa de a-și continua liniștit viața fără a munci pentru societate.

Conform Hotărîrii Plenului CSJ nr.8 din 04.07.2005 ”Privind aplicarea de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale legislației naționale și internaționale privind aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității și executarea acestei pedepse”, - *ținînd cont de Regulile Europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate, stabilite prin Recomandarea nr.R 16(92) a Comitetului de Miniștri al CoE, adoptată la 19 octombrie 1992 de către statele membre, se evidențiază că spre deosebire de pedepsele cu închisoare sau amendă, care pot fi aplicare coercitiv indiferent de voința infractorului, sancțiunile și măsurile comunitare necesită cooperarea acestuia pentru a-și atinge scopurile, de aceea munca neremunerată în folosul comunității poate fi aplicată doar persoanelor care acceptă să execute o asemenea pedeapsă. Neconstatarea acceptului inculpatului la executarea unei asemenea pedepse a priori poate duce la stabilirea unei pedepse care nu va fi executată.*

Ca consecință, infracțiunile privind vânzarea de droguri, prevăzute de art.217/1 Cod penal, se sancționează prin stabilirea pedepsei închisorii, cu suspendarea executării conform art.90 Cod penal, condamnării continuîndu-și nestingherit viața fără a executa **efectiv** o pedeapsă, cu toate că au comis o infracțiune **gravă, ce dăunează sănătății tineretului** (constatările experților expuse în Strategia națională antidrog - victimele traficantilor de droguri sunt copiii în vîrstă de pînă la 18 ani și tinerii de pînă la 24 ani).

Nu am găsit sentințe privind aplicarea muncii neremunerate în folosul comunității – în calitate de obligație în perioada suspendării pedepsei închisorii.

Potrivit art.61 Cod penal,

(1) Pedepsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, **cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.**

(2) Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Conform art.54 din Constituție, **Restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o...**

Este cunoscut de toți cazul relativ recent când un grup de vreo 5 minori în vîrstă de 14-15 ani au fost găsiți inconștienți într-o dimineață în centrul capitalei.

Și dacă ar fi fost reținut traficantul de droguri care le-a vîndut minorilor drogurile și dacă acesta nu ar fi avut antecedente penale, ar fi fost destul de dificil de explicat părinților copiilor și întregii societăți în ce constă pedeapsa cu suspendare prevăzută de art.90 CP aplicată traficantului, care anume este acea pedeapsă **efectivă** pe care trebuie să o execute inculpatul pentru faptul că *probabil* a mărit rețeaua de consumatori cu 5 persoane. I se va explica părinților că inculpatul a fost condamnat la închisoare cu suspendarea executării ei, care constă în aceea că imediat și efectiv, acum și aici, inculpatul nu va executa careva pedeapsă, iar dacă în termenul de probațiune se va purta frumos și nu va comite alte infracțiuni - în general va fi eliberat de pedeapsă.

Astfel, art.90 Cod penal nu prevede că în termenul de probă inculpatul ar trebui să achite vreo amendă usturătoare ca să-i fie de învățătură și nici nu trebuie să muncească în folosul societății, deoarece nu a dorit să-și dea acordul la executarea acestei pedepse.

Conform practicii stabilite, lecturînd mai multe sentințe de condamnare conform art.217/1 alin.(3) CP, unica obligație pe care o are inculpatul, continuîndu-și modul de viață obișnuit, este să nu-și schimbe domiciliul în termenul de probă.

Potrivit art.62 alin.(3) și (4) Cod penal, amenda și munca neremunerată în folosul comunității pot fi stabilite și ca pedepse complementare.

Pentru comparație, Codul penal al României prevede expres că suspendarea condiționată a pedepsei închisorii nu se aplică dacă inculpatul nu-și dă acordul să execute și pedeapsa complementară – munca neremunerată în folosul comunității.

- Consider că normele contestate care lasă la discreție, dar nu obligă instanța de judecată să-i stabilească inculpatului obligații (pedepse complementare) **efective, proporționale gravității fapte comise**, precum munca neremunerată în folosul comunității sau amenda, sunt contrare Constituției, așa cum o **pedeapsă iluzorie și neefectivă** contravine prevederilor art.54 din Constituție (Restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți trebuie să fie **proporțională** cu situația care a determinat-o...);

- Consider că pedeapsa închisorii cu suspendare în baza art.90 CP, care nu are ca fundament o pedeapsă mai puțin aspră (munca sau amenda) pe care inculpatul ar trebui s-o execute în timpul termenului de probațiune - contravine prevederilor art.16 din Constituție, (1) *Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului*, așa cum prin stabilirea unei pedepse iluzorii și neefective nu sunt protejate victimele infracțiunii, la caz, copii și tinerii care deja sunt dependenți de droguri, precum și sunt supuși riscului de a fi transformați în consumatori fideli copiii și tinerii care nu sunt dependenți de droguri, dar care în orice moment pot întâlni în cale un traficant local interesat de mărirea rețelei sale de consumatori și a veniturilor. La fel ca în traficul de ființe umane, copilul/tinărul poate fi ademenit de o persoană din cercul apropiat de prieteni sau cunoscuți;
- Consider că pedeapsa închisorii cu suspendare în baza art.90 CP, care nu are ca fundament o pedeapsă complementară mai puțin aspră (munca sau amenda) pe care inculpatul ar trebui s-o execute în timpul termenului de probațiune - contravine prevederilor art.16 din Constituție, (2) *Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială*, deoarece inculpatul care a comis o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă - nu beneficiază de instituția suspendării pedepsei, deși la fel are obligația de a se purta frumos și a nu mai comite infracțiuni, pe cînd inculpatul care a comis o infracțiune cu mult mai gravă – beneficiază de instituția suspendării, nu suportă nici o pedeapsă, doar are obligația de a se purta frumos, fiind liberat în genere de pedeapsă dacă nu a comis infracțiuni în termenul de probă. Astfel, pentru o infracțiune **ușoară sau mai puțin gravă** persoana achită o amendă usturătoare sau muncește în folosul societății, iar pentru o infracțiune **gravă** – efectiv nu este pedepsit, este liberat de pedeapsă, i se stabilește o pedeapsă iluzorie;
- contravine art.18 alin.(1) din Constituție, *Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de protecția statului...*, o pedeapsă inequitabilă duce la lipsa protecției din partea statului a cetățenilor săi – victime ale infracțiunilor.

Potrivit Strategiei naționale antidrog și datelor statistice, situația este alarmantă, numărul de consumatori de droguri în fiecare an este în continuă creștere, iar pentru ca pedeapsa să corespundă criteriului de echitabilitate pentru infracțiunile de trafic de droguri, ar fi binevenit ca odată cu suspendarea executării pedepsei închisorii conform art.90 CP să fie în mod obligatoriu stabilite și pedepse (așa-numitele obligații) complementare efective, precum amenda sau munca neremunerată în folosul comunității, celelalte obligații stipulate la alin.(6) art.90 CP ar fi binevenit să fie interpretate ca obligații secundare la acestea două de bază. Inculpații care nu pot achita amenda, pot executa munca în folosul comunității, cei care din motive de sănătate nu pot munci, pot plăti amenda (în rate spre exemplu), iar art.90 CP, după modelul României, să nu poată fi aplicabil traficantilor de droguri care au refuzat să muncească, dar sănătatea le permite.

V. CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

În temeiul celor expuse, solicit Înaltei Curți,

- declararea neconstituționalității sintagmei “pot fi” din art.90 alin.(5) și sintagmei “îl poate” din art.90 alin.(6) ale Codului penal.

VI. DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL CAUZEI

Nu există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

VII. LISTA DOCUMENTELOR

- a) încheierea judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 15.04.19;
- b) copia rechizitoriului;
- c) copia procesului-verbal al ședinței de judecată.

VIII. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)

Data 22 aprilie 2019

/semnătura autorului sesizării/

ÎNCHEIERE

15 aprilie 2019

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul
grefier

Natalia Clevadi
Ernest Gavzer

examinînd în ședință de judecată publică cauza penală de învinuire a cet. Telpiz Alexandr de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.217/1 alin.(3) lit. b),f); art.217/1 alin.(3) lit.b),f) Cod Penal, -

c o n s t a t ă :

În procedura judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) se află în examinare cauza penală de învinuire a cet. Telpiz Alexandr de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.217/1 alin.(3) lit. b),f); art.217/1 alin.(3) lit.b),f) Cod Penal.

Pînă la începerea cercetării judecătorești, inculpatul a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform procedurii simplificate prevăzute de art.364/1 CPP.

Cererea inculpatului a fost susținută de apărător și acuzatorul de stat, fiind acceptată de instanță, dispunîndu-se examinarea cauzei penale pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform procedurii simplificate prevăzute de art.364/1 CPP.

În ședința de judecată din 15.04.19 instanța de judecată urma să pronunțe sentința.

Deliberînd asupra chestiunilor de fapt și de drept, instanța constată necesitatea reluării cercetării judecătorești, sesizarea din oficiu a Curții Constituționale cu privire la realizarea controlului constituționalității sintagmei "pot fi" din art.90 alin.(5) și sintagmei "îl poate" din art.90 alin.(6) ale Codului penal, sub aspectul corespunderii cu prevederile art.8,16,18,54 ale Constituției, cu suspendarea procesului judiciar pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra sesizării înaintate, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.383 CPP, *(1) Dacă în cursul deliberării instanța constată că o anumită circumstanță necesită concretizare pentru justa soluționare a cauzei, instanța poate relua cercetarea judecătorească prin încheiere motivată.*

Potrivit art.7 alin.(3) CPP, *Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională.*

Conform art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, articolului 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 4 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, *rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.*

Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, a relevat următoarele: *"Judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea*

cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.”

Instanța concluzionează de a sesiza din oficiu Curtea Constituțională cu privire la realizarea controlului constituționalității sintagmei “pot fi” din art.90 alin.(5) și sintagmei “îl poate” din art.90 alin.(6) ale Codului penal, sub aspectul corespunderii cu prevederile art.8,16,18,54 ale Constituției, din motivele ce vor fi expuse în sesizare.

Pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra sesizării înaintate, procesul judiciar privind examinarea cauzei penale de învinuire a cet.Telpiz Alexandr de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.217/1 alin.(3) lit.b),f); art.217/1 alin.(3) lit.b),f) Cod Penal urmează a fi suspendat, potrivit art.7 alin.(3) CPP.

Conducîndu-se de prevederile art.7, 342, 383 Cod de procedură penală, instanța de judecată, -

d i s p u n e:

Reluarea cercetării judecătorești în cauza penală privind învinuirea cet.Telpiz Alexandr de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.217/1 alin.(3) lit.b),f); art.217/1 alin.(3) lit.b),f) Cod Penal.

Sesizarea din oficiu a Curții Constituționale a Republicii Moldova cu privire la realizarea controlului constituționalității sintagmei “pot fi” din art.90 alin.(5) și sintagmei “îl poate” din art.90 alin.(6) ale Codului penal al Republicii Moldova, sub aspectul corespunderii cu prevederile art.8,16,18,54 ale Constituției Republicii Moldova.

Se suspendă procesul judiciar privind examinarea cauzei penale de învinuire a cet.Telpiz Alexandr de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.217/1 alin.(3) lit.b),f); art.217/1 alin.(3) lit.b),f) Cod Penal, pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra sesizării înaintate.

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere, sesizarea, copia rechizitoriului și copia procesului-verbal al ședinței de judecată.

Încheierea poate fi atacată o dată cu sentința.

Președintele ședinței,
judecător

Natalia Clevadi